

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201994
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121201994.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobkyne: V. M., G.. X.X.XXXX, K. A. XX, XXX XX O., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 810 00 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 850,10 € a o určenie, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že úver poskytnutý na základe Žiadosti/Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 9100085401, zo dňa 13.6.2008, je bezúročný a bez poplatkový.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 100 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 10.3.2021 domáhala, aby určil, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 9100085401 je bezúročný a bez poplatkov a tiež zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia a uložil žalovanému povinnosť nahradiť jej trovy konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že s právnym predchodcom žalovaného som uzatvorila Žiadost/Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 9100085401, zo dňa 13.6.2008 (ďalej len úverová zmluva resp. zmluva o úvere). Právny predchodca žalovaného, spoločnosť ESSOX SK s.r.o., jej na základe tejto žiadosti poskytol úver vo výške 1.991,64 eur (60.000,- Sk), s mesačnou splátkou vo výške 73,59 eur (2.217,- Sk), ročnou úrokovou sadzbou: 27,02 %, RPMN: 44,33 %, s cenou úveru 2.423,82 eura (73.020,- Sk). Na predmetný úver doposiaľ uhradila sumu vo výške 2.389,45 eur. Úver preplatila o 397,81 eur. Právny predchodca žalovaného, ESSOX SK s.r.o. dňa 25.1.2013 postúpil pohľadávku na žalovaného. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzatvorila ako spotrebiteľka so žalovaným, dodávateľom finančnej služby. Keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g/ a j/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Aj keby úver v Úverovej zmluve nebol bezúročný a bez poplatkov z dôvodov uvedených vyššie, tak v zmluve o poskytnutie pôžičky je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 27,02 %. V tejto súvislosti poukazujem na priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov, v júni 2008, vo výške 11,38 % p.a. Z uvedeného vyplýva, že úrok stanovený veriteľom v zmluve o úvere je viac ako dvojnásobne vyšší. Výška úrokov musí byť v súlade s § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. V opačnom prípade je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde

vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31. júla 2009). Vzhľadom na uvedené považuje ročnú úrokovú sadzbu uvedenú v úverovej zmluve, vo výške 27,02 %, za absolútne neplatnú. Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv. Primerané finančné zadostučinenie (PFZ) požadovala vo výške 850,10 eur, ktorá pozostáva zo sumy 397,81 eur, ktorú som žalovanému preplatila nad istinu úveru a zo sumy 452,29 eur, ktorú žalovaný voči nej eviduje ako dlžnú sumu. V tejto súvislosti dala do pozornosti, že aj keď platná úprava PFZ na priznanie PFZ nevyžaduje ako podmienku ani žiadnu ujmu a ani len hrozbu ujmou, tak v súdnej veci je ňou uplatnený nárok na PFZ o to dôvodnejší, že jej žalovaný ujmu spôsobil, keď napriek tomu, že úver je bezúročný a bez poplatkov ponechal si sumu 397,81 eur, ktorú mu nad istinu úveru zaplatila. Okrem toho hrozí mi aj ďalšia ujma, keď napriek tomu, že úver preplatila o sumu 397,81 eur požaduje od nej ďalšiu sumu, ktorú eviduje ako jej dlh vo výške 452,29 eur. Pre úplnosť dala do pozornosti, že tá časť zmluvy, ktorá je napísaná tak drobným písmom, že je text nečitateľný, je z toho dôvodu neplatná a teda neplatné sú aj zmluvné podmienky v tejto nečitateľnej časti obsiahnuté.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť. Žalovaný uviedol, že v tomto spore nie je pasívne legitimovaným subjektom, nakoľko na neho neboli postúpené žiadne práva zo zmluvy o úvere zo dňa 13.06.2008. Účastníkom zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere bola žalobkyňa a spoločnosť ESSOX SK s.r.o., ktorej práva z tohto vzťahu boli prevedené na spoločnosť Intrum Debt Finance AG, nie na neho. Navyiac uviedol, že na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadostučinenia voči nemu nie je splnená ani jedna zákonná podmienka. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/389/2015, zo dňa 14.09.2016). Pod úspešným uplatnením nároku sa rozumie nárok priznaný spotrebiteľovi súdom. V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobkyňou nie je splnená, keďže žalobkyňa doposiaľ úspešne neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, príp. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

4. Žalobca v replike uviedol, že skutočnosť, že v Zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 25.01.2013 je ako nadobúdateľ označená spoločnosť Intrum Debt Finance AG vzhľadom na merito sporu neliberuje a nezbavuje žalovaného zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Podľa hypotézy právnej normy v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, domáhať sa porušenia práv a povinností (t.j. určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru) a práva na primerané finančné zadostučinenie má voči porušiteľovi a od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 25.01.2013 je zrejmé, že žalovaný je zmluvnou stranou, pričom fakticky vykonáva práva veriteľa z úveru. Práve žalovaný je subjektom, ktorý jej doručuje písomné výzvy a kontaktuje ju s cieľom uhradiť dlh, pričom uvádza, že v opačnom prípade pristúpi k vymáhaniu pohľadávky v súdnom a následne exekučnom konaní. Žalovaný sa teda domáha zaplata pohľadávky a je subjektom, ktorý je oprávnený prijímať plnenie z úveru. Ak žalovaný na jednej strane seba označuje za subjekt, ktorý by bol v prípadnom súdnom konaní aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby voči nej ako dlžníčke, tak na druhej strane ostáva jeho vecná legitimácia zachovaná aj v prípade, ak žaloba týkajúca sa spotrebiteľskej zmluvy smeruje voči nemu ako žalovanému. Je zrejmé, že žalovaný po materiálnej a formálnej stránke je subjektom, ktorý hmotnoprávne disponuje s pohľadávkou zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 9100085401 z 13.06.2008. Pasívna vecná legitimácia žalovaného je preto daná priamo zákonom - voči porušiteľovi, resp. od toho kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Čo sa týka tvrdenia, že nie je splnená podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti pre priznanie PFZ, určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru vo výroku rozsudku súdu je právnym následkom porušenia práv a povinností podľa osobitného predpisu, pričom takéto porušenie je späť s právom spotrebiteľa na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a nárok na PFZ predstavujú tzv. spojené nádoby, preto v predmetnej veci aj z dôvodu hospodárnosti konania ako žalobkyňa v jednom konaní navrhuje súdu rozhodnúť v zmysle žalobného petitu. Pripustením argumentácie žalovaného by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadostučinenia. Žalovaný vo svojom vyjadrení žiadnym spôsobom nepoprel jej tvrdenie, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 9100085401 z 13.06.2008 neobsahuje

obligatórne náležitosti, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru. Z tohto dôvodu považuje túto skutočnosť za nespornú a preukázanú.

5. Na pojednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavil právny zástupca žalobkyne. Na pojednávanie sa nedostavil právny zástupca žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti.

6. Súd vykonal dokazovanie listinami (zmluva o spotrebiteľskom úvere na čl. 4, potvrdenie Fakultnej nemocnice na čl. 5, priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk na čl. 6, zmluva o postúpení na čl. 21 s prílohou na čl. 22), pričom zistil tento skutkový stav:

7. Žalobkyňa a obchodná spoločnosť ESSOX SK s.r.o. so sídlom Cesta na Senec 2/A, 821 04 Bratislava, IČO:35 978 881 na základe vyplnenia tlačiva označeného ako „Žiadosť/Zmluva o spotrebiteľskom úvere“, žalobkyňou podpísaného v Kežmarku dňa 13.06.2008 uzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo 9100085401. Zmluva má podobu predtlačeneho formulára, do ktorého rukou sú dopísané len údaje o mieste a dátume podpisu zmluvy žalobkyňou a samotný jej podpis. Zmluva, ktorej celý obsah je zachytený na formáte A4 je rozdelená na dve časti, pričom na ľavej polovici tlačiva po údají o čísle zmluvy a údajoch identifikujúcich klienta (žalobkyňu) obsahuje údaje o samotnom úvere, kde je uvedené, že predmetom zmluvy bol produkt - Partner úver vo výške 60.000,- Sk (1.991,63 eur) s výškou mesačnej splátky 2.217,- Sk (73,59 eur) a počtom mesačných splátok 60. Ďalej je tam uvedené, že poplatok za uzatvorenie zmluvy je 0,- Sk, potom je tam údaj o ročnej úrokovej sadzbe 27,02 %, o tom, že súčet mesačných splátok je vo výške 133.020,- Sk (4.415,45 eur) a že cena úveru je 73.020,- Sk (3.423,82 eur). V zmluve je tiež uvedené, že RPMN je 44,33 %, že dátumom splatnosti 1. mesačnej splátky je 15. deň mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola uzatvorená zmluva s klientom, termín splatnosti splátok bude 15. deň mesiaca, že tieto budú platené bankovým prevodom a že dátumom splatnosti poslednej mesačnej splátky je 15. deň 60. mesiaca od financovania úveru.

8. Zo žalovaným predloženej Zmluvy o postúpení súd zistil, že dňa 25.01.2013 bola medzi zmluvnými stranami ESSOX SK s.r.o., so sídlom Cesta na Senec 2/A, 821 04 Bratislava, IČO: 35 978 881, ktorá je v zmluve označená ako „Prevodca“, spoločnosťou Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Alpenstrasse 2, 6300 Zug, Švajčiarsko, ktorá je v zmluve označená ako „Nadobúdateľ“ a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, ktorá je v zmluve označená ako „Správca portfólia“ uzavretá písomná zmluva ktorej predmet bol uvedený v čl. I. zmluvy tak, že Prevodca postupuje a prevádza na Nadobúdateľa a Nadobúdateľ v plnom rozsahu preberá od Prevodcu všetky zmluvné práva, vrátane nárokov na zaplatenie peňažných súm od dlžníkov na základe úverových zmlúv uzavretých medzi Prevodcom a Dlžníkmi, príslušenstvo a zabezpečenie vzťahujúce sa alebo súvisiace s úverovým portfóliom (vrátane nároku na zaplatenie istiny, dohodnutých úrokov, pokút, úrokov z omeškania, nákladov na vymáhanie, trov súdneho konania, trov exekučného konania a poistného), všetky práva a povinnosti vyplývajúce z poistných zmlúv súvisiacich s úverovým portfóliom a všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv o vedení bankových účtov súvisiacich s úverovým portfóliom. Ako deň účinnosti postúpenia bol v článku I. bod 3 zmluvy dohodnutý deň 28.02.2013. V článku I. bod 6 zmluvy je uvedené, že Prevodca a nadobúdateľ spoločne písomne oznámia dlžníkom postúpenie všetkých práv Prevodcu z úverových zmlúv na Nadobúdateľa a to bez zbytočného odkladu po dni účinnosti postúpenia.

9. Z potvrdenia FNŠP J. A. Reimana Prešov zo dňa 18.07.2016 vyplýva, že vykonáva zrážky zo mzdy žalobkyne na základe žiadosti o zrážkach zo mzdy spoločnosti ESSOX SK s.r.o..

10. Podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk bola priemerná úroková sadzba spotrebiteľských úverov splatných do jedného roka za mesiac jún 2008 vo výške 11,38 %.

11. Na základe zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

12. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb. („Obchodný zákonník“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Je nepochybné, že úverová zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

14. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihladne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšku poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty.

15. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. - o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

16. Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

17. Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

18. Podľa § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou

19. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

20. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.06.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

21. Zmluva o úvere ako typ zmluvy je upravený v Obchodnom zákonníku a patrí medzi tzv. absolútne obchody. Na druhej strane je tiež nepochybné, že žalobkyňa v danom prípade vystupovala ako fyzická osoba, ktorá úverom zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ, kým žalovaný pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Po zohľadnení obsahu uzavretej zmluvy, povahy jej účastníkov, výšky úveru a práv a povinností jednotlivých strán je zrejmé, že táto spĺňa podmienky spotrebiteľského úveru. V takomto prípade okrem úpravy zmluvy o úvere je potrebné prihliadať aj na úpravu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý je úpravou „lex specialis“ k úprave Obchodného zákonníka a takáto zmluva musí mať náležitosti upravené týmto zákonom.

22. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrilo v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ tiež uvedenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Vychádzajúc z obsahu žalobkyňou predloženej úverovej zmluvy súd konštatuje, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere túto náležitosť neobsahuje. V zmluve je v tejto súvislosti uvedené „dátumom splatnosti poslednej mesačnej splátky je 15. deň 60. mesiaca od financovania úveru“ čo podľa názoru súdu nie je určitým a zrozumiteľným vyjadrením konečnej splatnosti. Čo sa týka konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, niet pochyb o tom, že ten musí byť určený presne, jasne, určito a zrozumiteľne. V tu posudzovanej zmluve a dodatku ale absentuje jasný údaj o konečnej splatnosti, lebo tam nie je dátum, termín konečnej splatnosti. Nestačí len dedukcia z toho, že to má byť 60 splátok a 60 mesiacov, keď navyše nie je jasné čo sa myslelo „financovaním úveru“ a „60. mesiacom od financovania úveru“. Spotrebiteľ má byť jasne a zrozumiteľne informovaný o konkrétnom termíne, dátume konečnej splatnosti, ktorý musí byť v zmluve výslovne uvedený bez ohľadu na to, že je možné ho vyvodiť z počtu splátok. Ak by za postačujúcu bola považovaná možnosť jednoduchého výpočtu termínu konečnej splatnosti, v takom prípade by v zmluve vždy stačilo uviesť náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z.z. t.j. výšku, počet a termíny splátok a zákonodarca by do zákona vôbec nemusel zakomponovať samostatné ust. § 4 ods. 2 písm. g/, zákona 258/2001 Z.z. zákona 129/2010 Z.z. nakoľko tieto by potom úplne stratili zmysel, lebo z výšky, počtu a termínov splatnosti splátok by sa termín konečnej splatnosti dal vypočítať vždy. Zákon o spotrebiteľských úveroch ale napriek tomu osobitne, jasne a jednoznačne hovoril o jednej z náležitostí zmluvy - konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa názoru súdu musí to byť konkrétny termín, čo potvrdzuje aj vývoj právnej úpravy, keď v súčasnom zákone o spotrebiteľských úveroch je už výslovne ako náležitosť zmluvy uvedený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/). Takýto jasný, určitý a zrozumiteľný údaj ale v zmluve aj jej dodatku absentuje a absentuje aj v predloženej formulári o zmluvných podmienkach. Poskytnutý úver súd preto posudzoval ako úver poskytnutý bez úroku a bez poplatku, a to zmysle § 4 ods. 3 posledná veta zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy, keďže veriteľom použité vyjadrenie náležitosti zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zákona v zmluve nezodpovedá požiadavke týchto zákonných ustanovení.

23. Súd posúdil aj primeranosť dohodnutej ročnej úrokovej sadzby. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. V Zmluve dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 27,02 % viac ako dvojnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu uplatňovanú bankami pri poskytovaní obdobných úverov alebo pôžičiek v danom čase (11,38 %). V danom prípade teda ide o neprimerane vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. § 39 OZ (Občianskeho zákonníka) Zmluva v časti odplaty neplatným právny úkon.

24. Kľúčovou pre rozhodnutie sporu bolo vyriešiť otázku, či žalovaný, ktorý sám nie je veriteľom žalobkyne (tým je spoločnosť Intrum Justitia Debt Finance AG so sídlom vo Švajčiarsku), ale je len zástupcom veriteľa (mandatárom, správcom jeho portfólia) je vecne pasívne legitimovaným v danom spore a ak áno, či je vecne pasívne legitimovaným v prípade určenia úveru za bezúročný a bezpoplatkový, kde na prvý pohľad z logiky veci sa jasne zdá, že žalovaným by mal byť priamo veriteľ žalobkyne. Práve prejednávany spor je však podľa názoru súdu jasným príkladom toho, že vecne pasívne legitimovaným v spore o tu požadované určenia môže byť aj ten, kto sám síce veriteľom nie je, ale koná v mene alebo na účet veriteľa. Pasívnu vecnú legitimáciu takého subjektu zakladá priamo zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Ten v čase, keď sa žalobkyňa rozhodla podanou žalobou uplatniť svoje ústavné právo na súdnu ochranu a aj v súčasnosti podľa názoru súdu jasne pripúšťa aj v takomto spore žalovať toho, kto koná v mene alebo na účet veriteľa.

25. Za účelom pochopenia záveru súdu o pasívnej vecnej legitimácii tu označeného žalovaného je treba podporne nazrieť do vývinu právnej úpravy v zákone o ochrane spotrebiteľa. Podľa § 2 písm. b) toho zákona v znení účinnom do 30.04.2014 sa na účel tohto zákona rozumel predávajúcim: 1. podnikateľ - ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby, alebo jeho splnomocnenec; 2. fyzická osoba, ktorá predáva spotrebiteľovi rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej činnosti alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny; 3. fyzická osoba, ktorá predáva vlastné použité výrobky, okrem potravín.

26. Z celej koncepcie, povahy a účelu zákona o ochrane spotrebiteľa a v ňom obsiahnutej legálnej definície pojmu služba (§ 2 písm. i/) podľa názoru súdu jasne vyplýva, že za predávajúceho treba považovať aj poskytovateľa úverových služieb.

27. Zákonom č. 102/2014 Z.z., bol s účinnosťou od 01.05.2014 zákon o ochrane spotrebiteľa zmenený aj v časti legálnej definície pojmu „predávajúci“ a to tak, že podľa § 2 písm. b/ tohto zákona sa s účinnosťou od 01.05.2014 rozumie predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet. Čo zákonodarcu viedlo k tejto zmene vysvetlil v dôvodovej správe k zákonu č. 102/2014 Z.z. kde v čl. VIII bod 1 uviedol, cit. „Predávajúci je v súlade s ustálenou definíciou v spotrebiteľskej legislatíve vymedzený ako fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Definícia predávajúceho sa rozširuje aj na osoby, ktoré konajú v mene a záujme predávajúceho, s cieľom zamedziť možnosti obísť zákonné povinnosti použitím rôznych právnych inštitútov, napríklad prostredníctvom mandátnej zmluvy.

28. Podľa názoru súdu uvedená zmena právnej úpravy a jej dôvody majú dopad aj na tu prejednanú vec a nemožno z nej vyvodiť iný záver ako ten, že bolo právom žalobkyne podať predmetnú žalobu proti žalovanému, ktorý koná ako zástupca, mandatár, správca portfólia veriteľa, t.j. je osobou konajúcou v mene alebo na účet veriteľa, teda predávajúcim v zmysle § 2 písm. b/ zákona o ochrane spotrebiteľa.

29. Ak totiž zákon o ochrane spotrebiteľa legálne zadefinoval ako predávajúceho aj osobu konajúcu v mene alebo na účet osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy sama konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, potom to znamená, že všade, kde sa v tomto zákone pojem „predávajúci“ používa je potrebné v zmysle legálnej definície tohto pojmu rozumieť ním aj takéhoto zástupcu (konajúceho v jeho mene alebo na jeho účet, čo je prípad žalovaného v tomto spore konajúceho v mene a na účet veriteľa).

30. Ak teda zákon o ochrane spotrebiteľa v § 4 hovorí o povinnostiach predávajúceho, hovorí v zmysle § 2 písm. b/ aj o povinnostiach toho, kto koná v jeho mene alebo na jeho účet. A ak je potom takto stanovené (v § 4 ods. 2 tohto zákona), že predávajúci nesmie a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, b) upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, c) používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách ako aj to, že predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8) potom to jasne znamená, že tieto povinnosti a zákazy platia aj pre toho, kto koná v jeho mene alebo na jeho účet. Zákon o ochrane spotrebiteľa teda zakazuje predávajúcemu (teda aj osobe konajúcej v jeho mene alebo na jeho účet) konať v rozpore s dobrými mravmi a ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, pričom takým konaním nesporne je aj vymáhanie príslušenstva úveru hoci ide o bezúročný a bezpoplatkový úver, preto žalovaný je pasívne vecne legitimovaný v tomto spore, čo sa týka určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

31. Ak zákon o ochrane spotrebiteľa v § 4 ods. 10 jasne stanovuje, že ak predávajúci porušuje povinnosť uloženú súdom alebo osobitným predpisom zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky považuje sa také konanie za osobitne závažné porušenie povinnosti predávajúceho, tak potom to vzhľadom na už uvedenú legálnu definíciu pojmu predávajúci (v zmysle ktorej sa ním rozumie aj ten, kto koná v jeho mene alebo na jeho účet) nemožno vykladať inak ako tak, že súd môže povinnosť zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky uložiť nielen veriteľovi, ale aj tomu, kto koná v jeho mene alebo na jeho účet, lebo inak by predmetné ustanovenie stratilo zmysel. Preto v spore o určenie neplatnosti, resp. neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ale aj v spore o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru možno žalovať aj toho, kto v konkrétnom prípade aktívne koná v mene alebo na účet veriteľa, pričom v prejednávanej spore je takou osobou práve žalovaný. Jeho pasívna vecná legitimácia je teda vzhľadom na už spomínaný zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane a spotrebiteľa, jeho podstatu a účel daná.

32. Predmetom sporu tu nie je žalobkyňou požadované plnenie (napr. vydanie bezdôvodného obohatenia) ku ktorému by bolo možné zaviazat' len toho, kto také plnenie reálne prijal (teda ak by to bol veriteľ, len veriteľa). Predmetom je tu určenie že úver je bezúročný a bezpoplatkový. V situácii, keď žalobkyňa uplatnila právo na súdnu ochranu proti tomu, kto voči nej konkrétne aktívne vystupuje ako subjekt vymáhajúci plnenie (hoci v mene alebo na účet iného), a vzhľadom na už uvedenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, nemožno jej uprieť právo priamo žalovať tento vymáhajúci subjekt konajúci v mene alebo na účet skutočného veriteľa. Žalovaný síce spochybňuje svoju vecnú pasívnu legitimáciu, no na druhej strane bol zmluvnou stranou zmluvy o postúpení pohľadávok.

33. Podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. V súdnom spore vzhľadom na už uvedené za porušiteľa treba považovať aj žalovaného. Ak zákon o ochrane spotrebiteľa účinný v čase podania žaloby povinnosti a zákazy predávajúceho vzťahuje aj na toho kto koná v jeho mene alebo na jeho účet, tak potom spotrebiteľ v prípade, že k zásahom do jeho práv dochádza práve konaním zástupcu môže žalovať namiesto veriteľa priamo zástupcu. Zákon o ochrane spotrebiteľa teda oprávňoval žalobkyňu ako spotrebiteľa prostriedky ochrany proti porušeniu práv a povinností ním ustanovených (§ 3 ods. 5) vrátane práva na ochranu proti konaniu v rozpore s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona) alebo pred neprijateľnou zmluvnou podmienkou (§ 3 ods. 3) uplatniť proti osobe konajúcej v mene alebo na účet predávajúceho (veriteľa) a takou je tu spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. teda žalovaný. Opačný výklad by podľa názoru súdu vzhľadom na podstatu a účel zákonnej úpravy odporoval zákonu a nemal by miesto v materiálnom právnom štáte, nakoľko by nezabezpečoval reálnu, skutočnú ochranu práv spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Súd ako orgán povolaný k rýchlej a účinnej ochrane práv nemôže podporiť účelový, čisto formalistický výklad zákona v situácii, keď je možné cez zrážky zo mzdy vymáhať aj nedôvodné nároky z bezúročného a bezpoplatkového úveru voči žalobkyňi s nutnosťou iniciovať potom ďalšie zbytočné konania, keď práve na tu posudzovaný prípad dopadá novela zákona o ochrane spotrebiteľa uskutočnená zákonom č. 102/2014 Z.z. viď už spomínaná dôvodová správa.

34. Čo sa týka finančného zadosťučinenia, jeho cieľom je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti ustanovených zák. č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušeného práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

35. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne

normy nerešpektuje. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/389/2015, zo dňa 14.09.2016, v ktorom tento súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

36. Žalobkyňa si bez akýchkoľvek pochybností v tomto súdnom konaní úspešne uplatnila porušenie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa zo strany žalovaného, keďže súd určil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.10.2019, sp.zn. 12Co/43/2019, ktorý uviedol, že zo zákonného ustanovenia nevyplýva imperatív, aby žalobu o primerané finančné zadosťučinenie bolo možné podať spotrebiteľom až po právoplatnosti rozhodnutia o porušení práv alebo povinnosti dodávateľa voči spotrebiteľovi. Práve naopak, je na výbere spotrebiteľa, aký postup zvolí, t.j. či si nárok na ochranu spotrebiteľských práv a nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatní v jednej žalobe, alebo dvoma samostatnými žalobami. Trvať na tom, že tak môže výlučne urobiť iba dvoma samostatnými žalobami, najprv žalobou na ochranu spotrebiteľských práv a až po právoplatnosti tohto konania, v ktorom by bolo konštatované porušenie práv alebo povinnosti dodávateľa voči spotrebiteľovi, žalobu o primerané finančné zadosťučinenie, by bolo iba vyrábaním „žalôb na žalôb“. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí zo dňa 12.05.2020, č.k. 3CoCsp/1/2020-70 uviedol: „Z citovaného zákonného ustanovenia však nevyplýva skutočnosť, aby žalobu o primerané finančné zadosťučinenie bolo možné podať spotrebiteľom jedine a výhradne až po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa určí porušenie práv, resp. povinností dodávateľa voči spotrebiteľovi. Možno konštatovať, že je na výbere samotného spotrebiteľa, či zvolí postup uplatnenia nároku na ochranu spotrebiteľských práv a nároku na primerané finančné zadosťučinenie jednou žalobou alebo samostatnými žalobami. Ust. § 298 ods. 2 Civilného sporového poriadku je ustanovením prijatým po účinnosti ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Odvolací súd uzatvára, že toto ustanovenie treba použiť ako výkladové pravidlo vo vzťahu k skôr prijatému ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. tak, že deklarácia porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti dodávateľa v spotrebiteľskom vzťahu síce pre úspešné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia vykonaná byť musí, avšak nie právoplatne. Teda rozsudok o porušení práv spotrebiteľa je síce podmienkou pre rozhodovanie o primeranom finančnom zadosťučinení, ale súd o ňom môže rozhodnúť spolu s rozhodnutím o tomto porušení.“

37. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení súd vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadosťučinenie je potrebné nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý privodil vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné tiež prihliadať na okolnosti prípadu, konkrétne zo závažnosti porušenia práva či povinnosti voči spotrebiteľovi, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán protiprávnemu konaniu.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené súdom vymedzené kritéria má súd za to, že suma vo výške 100,- € splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia (keďže morálnym zadosťučinením je už výrok o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru) a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie, a zároveň bude odmenou pre žalobkyňu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobila, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, akú si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustila do sporu s ním. Súd pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy skutočnosť, že z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru žalobkyňa preplatila úver o necelých 400 €, pričom na vymoženie plnenia boli vykonávané zrážky z jej mzdy. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia pritom predstavuje približne 1/4 sumy, ktorú veriteľ neoprávnene prijal. V prevyšujúcej časti súd preto žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol.

39. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola úspešná jednak v konaní o určovacej žalobe a taktiež aj v konaní o priznaní primeraného

finančného zadosťučinenia. Súd môže priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (porovnaj I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Vzhľadom na uvedené súd priznal úspešnej žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.